

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-04/26-01/1

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 2. travnja 2026.

Hs*NP*022-04/26-01/1*65-26-2*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13) u prilogu upućujem *Izvešće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 19. ožujka 2026.*, koje je dostavljeno predsjedniku Hrvatskoga sabora, aktom od 1. travnja 2026. godine.

U predstavljanju Izvešća, uz predsjednika Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andreja Plenkovića, sudjelovat će i ministar vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-07/134
URBROJ: 50301-21/06-26-2

Zagreb, 1. travnja 2026.

Hg**NP*022-04/26-01/1*50-26-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Priloga	02-04-2026		
Šifra predmeta	022-04/26-01/1	65	
Urudbeni broj	50-26-1	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 19. ožujka 2026.

Na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima („Narodne novine“, broj 81/13.), dostavlja se Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanom redovnom sastanku Europskoga vijeća, 19. ožujka 2026.

U prilogu Izvješća dostavljaju se zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na redovnom sastanku 19. ožujka 2026., Izjava 25 država članica o Ukrajini te Izjava sa sastanka na vrhu država europodučja.

U predstavljanju Izvješća, uz predsjednika Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andreja Plenkovića, sudjelovat će i ministar vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE

o redovnom sastanku Europskoga vijeća održanom 19. ožujka 2026.

Na temelju Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (*Narodne novine, broj 81/2013*), predsjednik Vlade Republike Hrvatske podnosi Izvješće o redovnom sastanku Europskoga vijeća održanom 19. ožujka 2026. godine.

U prilogu ovog izvješća su zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na redovnom sastanku održanom 19. ožujka 2026. godine, Izjava o Ukrajini (usvojena od strane 25 država članica) te Izjava sa sastanka na vrhu država europodručja.

Zagreb, 1. travnja 2026.

Uvod

Europsko vijeće (u daljnjem tekstu: EV) je na sastanku održanom 19. ožujka 2026. godine u Bruxellesu raspravljalo o **Ukrajini i Bliskom istoku** te o **konkurentnosti i jedinstvenom tržištu EU-a**. Središnji dio rasprave bio je posvećen jačanju konkurentnosti Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) i daljnjem produbljivanju jedinstvenog tržišta, posebice u kontekstu izmijenjenih geopolitičkih okolnosti i njihovog utjecaja na tržište energenata na globalnoj i europskoj razini.

S glavnim tajnikom Ujedinjenih naroda Antoniom Guterresom čelnice i čelnici država članica EU-a razmijenili su mišljenja o globalnoj situaciji i **multilateralizmu**, kao i o situaciji na Bliskom istoku, s fokusom na Gazu i humanitarnu situaciju u Libanonu.

EV je usvojio zaključke o Bliskom istoku, konkurentnosti i jedinstvenom tržištu, o multilateralizmu te zaključke o **obrani i sigurnosti, migracijama i jačanju demokratske otpornosti Europe** (o potonje tri teme bez rasprave). U formatu EU-25 usvojena je Izjava o Ukrajini (bez Mađarske i Slovačke).

Na marginama sastanka EV-a održan je i **sastanak na vrhu država europodručja** u uključivom formatu, dok je rasprava o Višegodišnjem financijskom okviru (u daljnjem tekstu: VFO) EU-a 2028.-2034. odgođena za neformalni sastanak čelnica i čelnika država članica EU-a u travnju.

Sastanak EV-a započeo je **razmjenom mišljenja s predsjednicom Europskoga parlamenta** (u daljnjem tekstu: EP) **Robertom Metsolom**. U toj je raspravi posebno istaknuto pitanje potvrđivanja sporazuma o carinama sa SAD-om, koji je dobio potporu Odbora za međunarodnu trgovinu u EP-u, što bi trebao potvrditi i mini-plenum EP-a. Dotaknuta su i pitanja primjene umjetne inteligencije i *deep-fake* informacija u javnom prostoru. S tim je u vezi istaknuta potreba boljeg nadzora, dosljednije primjene postojećeg pravnog okvira kao i Akta o digitalnim uslugama, Akta o digitalnim tržištima i Europskog akta o slobodi medija te uspostave nedavno predstavljenog Europskog demokratskog štita.

U uvodnom dijelu sastanka EV-a, Portugal i Španjolska izvijestili su o razornim posljedicama nedavnog nevremena (poplave, bujice i snažni udari vjetra) koje je ostavilo tisuće građana bez krova nad glavom te prouzročilo značajne štete na prometnoj i energetskej infrastrukturi, uključujući na projektima koji se financiraju iz Europskog plana oporavka i otpornosti.

Predsjednik Vlade RH Andrej Plenković izrazio je solidarnost s Portugalom i Španjolskom te u tom kontekstu govorio o iskustvu Hrvatske u korištenju sredstava Fonda solidarnosti EU-a (EUSF) nakon razornih potresa u Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji. Upozorio je na kratkoću roka za korištenje tih sredstava (18 mjeseci) u slučajevima iznimno zahtjevne obnove, posebice one konstrukcijske koja zahtijeva više vremena, te predložio da EK na temelju tog

iskustva razmotri mogućnost da se za korištenje EUSF-a produlje rokovi provedbe kroz izmjene odgovarajućih propisa.

Ukrajina

Čelnicima i čelnicama država članica EU-a video-vezom se obratio **predsjednik Ukrajine Volodimir Zelenski**. Istaknuo je da je potpora EU-a Ukrajini od vitalne važnosti te izrazio uvjerenje da je ovo i borba za ideju Europe. Izvijestio je da se razgovori o mirovnom rješenju, pod vodstvom SAD-a, nastavljaju. Izrazio je žaljenje što je blokirana odluka o usvajanju 20. paketa mjera ograničavanja EU-a kojim bi se izvršio dodatni pritisak na Rusiju da se smisleno uključi u nastavak mirovnih pregovora. Također je izrazio žaljenje što je SAD odlučio popustiti sankcije prema Rusiji, što potonjoj omogućuje punjenje proračuna za ratni napor. Što se tiče zajma EU-a Ukrajini od 90 milijardi eura, podsjetio je da je njegova isplata bila očekivana u proljeće. U tom je kontekstu potvrdio da Ukrajina, u dogovoru s predsjednikom EV-a i predsjednicom EK, čini sve kako bi ponovno omogućila transport nafte kroz naftovod Družba, koji je oštetila Rusija, za što su Ukrajini potrebna sredstva. Zahvalio je svima koji nastavljaju pružati podršku Ukrajini. U pogledu pristupnog procesa Ukrajine u EU, istaknuo je da Ukrajina nastavlja raditi na provedbi reformi kako bi omogućila zatvaranje svih pregovaračkih klastera ove godine. Smatra da je Ukrajina tehnički spremna za članstvo u EU-u, koje je važno za mentalitet, povjerenje, sigurnost i budućnost zemlje.

Rasprava čelnica i čelnika država članica EU-a o Ukrajini bila je posvećena: i) financijskoj potpori EU-a Ukrajini, poglavito isplati zajma od 90 milijardi eura, u skladu s odlukom EV-a od 18. prosinca 2025., ii) situaciji s naftovodom Družba, te iii) usvajanju 20. paketa mjera ograničavanja za Rusku Federaciju.

Vežano uz zajam, Vijeće EU-a je nakon odluke EV-a iz prosinca 2025. pripremlilo tri zakonska akta za provedbu te odluke, i to: i) Prijedlog uredbe o zajmu za potporu Ukrajini, ii) prijedlog izmjena Uredbe o Instrumentu za Ukrajinu, te iii) prijedlog izmjena Uredbe o Višegodišnjem financijskom okviru 2021.-2027. Prva dva akta usvojena su kvalificiranom većinom (na sastanku Vijeća za opće poslove 24. veljače 2026.), dok je za treći akt potrebna jednoglasna odluka država članica. Usvajanje tog akta blokirala je Mađarska neposredno prije upućivanja Vijeću na konačno donošenje, a svoje stajalište nije promijenila ni na sastanku EV-a.

Čelnici Mađarske i Slovačke su u raspravi EV-a o Ukrajini ustrajali na što skorijoj obnovi naftovoda Družba, pri čemu je Mađarska podršku odobravanju isplate zajma za Ukrajinu uvjetovala obnovom toga naftovoda i nastavkom transporta ruske nafte (*sukladno derogaciji od zabrane uvoza ruske sirove nafte naftovodom u okviru sankcijskog režima*). Zajam za Ukrajinu ostao je blokirano unatoč pozivu predsjednika EV-a i većine čelnica i čelnika država članica EU-a da se zajam za Ukrajinu i obnova naftovoda Družba oslovljavaju kao dva odvojena pitanja (tim više što sigurnost opskrbe Mađarske i Slovačke naftom nije ugrožena), te da se uzme u obzir da je Ukrajina najavila da će u roku od šest tjedana, uz nadzor stručnjaka EU-a, otkloniti nastala oštećenja na naftovodu.

Rasprava je dotaknula i koordinirani odgovor EU-a na djelovanje ruske flote u sjeni imajući u vidu njezin sve izraženiji utjecaj na okoliš, sigurnost plovidbe i pomorsku sigurnost, posebno nakon incidenta s ruskim tankerom Arctic Metagaz, koji je oštećen te bez posade već tjednima pluta između Malte, Italije i Libije. Nedavno je izvršen napad na grčki tanker u Crnom moru, a od ranije je poznato da su plovila ruske flote u sjeni oštetila podvodne kablove i infrastrukturu u Baltičkom moru.

Uz raspravu o navedenim pitanjima, u zaključcima EV-a dodatno su istaknuti: važnost daljnje potpore ukrajinskom energetske sektoru koji je Rusija značajno oštetila tijekom zimskih mjeseci; potreba poduzimanja daljnjih mjera kako bi se smanjili ruski energetske prihodi (posebno nakon što je SAD odlukom od 12. ožujka o. g. omogućio 30-dnevno izuzeće za rusku naftu i naftne derivate od primjene sankcijskog režima SAD-a); važnost jačanja suradnje Europske investicijske banke (EIB) s Ukrajinom u obrambenoj industriji; te perspektiva članstva Ukrajine u EU-u nakon što je potvrđeno da je svih šest pregovaračkih klastera tehnički spremno za otvaranje.

Predsjednik Vlade RH Andrej Plenković istaknuo je da je namjera Hrvatske, kao prijatelja i susjeda Mađarske i Slovačke, ali i snažnog podupiratelja Ukrajine, nastaviti davati doprinos sigurnoj opskrbi naftom svojih susjeda putem naftovoda JANAF. U situaciji kada je naftovod Družba oštećen zbog oružanih ruskih napada, sigurnost opskrbe te time i energetska sigurnost Mađarske i Slovačke nisu ugrožene, jer kroz Hrvatsku, putem naftovoda JANAF, godišnje prema rafinerijama u te dvije zemlje može biti prevezeno više od 14 milijuna tona nafte. MOL je od kraja veljače do sredine travnja 2026., a nakon prekida opskrbe naftom putem Družbe, do održavanja ovog sastanka Europskog vijeća, najavio transport preko 1,4 milijuna tona (neruske) nafte, što svjedoči o dovoljnim kapacitetima JANAF-ovog naftovoda za isporuku svih potrebnih količina Mađarskoj i Slovačkoj na godišnjoj razini.

Bliski istok

Raspravu čelnika i čelnica država članica EU-a o aktualnom **stanju na Bliskom istoku** obilježila je vijest o **značajnom porastu cijene nafte i plina** kao izravne posljedice žestokih napada na energetske infrastrukturu i dodatnu eskalaciju sukoba u noći prije održavanja sastanka EV-a (zbog izraelskog napada na iransko plinsko nalazište Južni Pars, na što je Iran uzvratio napadom na dvije naftne rafinerije i LNG u Kuvajtu, te napadom na energetske infrastrukturu Saudijske Arabije, Ujedinjenih Arapskih Emirata i Izraela, a svemu je prethodilo de facto zatvaranje Hormuškog tjesnaca). Od početka najnovije eskalacije na Bliskom istoku zabilježen je porast cijene plina i nafte u Europi za više od 60 posto, s izravnim utjecajem na cijenu električne energije, koja značajno varira u pojedinim državama članicama EU-a. Od krize i njezinih posljedica najviše koristi ima Rusija, koja je ponovno u mogućnosti nastaviti ostvarivati ​​prihode koji će joj omogućiti daljnje napade na Ukrajinu i ratni napor općenito. Kriza na Bliskom istoku ujedno je djelomično skrenula pažnju s mirovnih napora za Ukrajinu.

Uz ugrožavanje sigurnosti Cipra (uslijed napada iranskih dronova na britansku zračnu bazu, uključujući ponovnu najavu mogućega napada tijekom održavanja sastanka EV-a – Cipar je

zahvalio na iskazanoj solidarnosti i pozdravio upućivanje vojne potpore Ujedinjene Kraljevine, Grčke, Italije, Francuske, Španjolske i Nizozemske) i destabilizaciju cijele regije, čelnice i čelnici država članica EU-a u raspravi su istaknuli da posljedice krize, uz povećanje cijena energenata (nafte i plina), uključuju rast cijena hrane, gnojiva, čelika i metala, kao i mogućnost povećanih migracijskih kretanja prema Europi. Založili su se za žurno utvrđivanje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera kako bi se ograničio utjecaj krize na gospodarstva država članica EU-a i konkurentnost EU-a u cjelini. Izrazili su nadu u brzu de-eskalaciju te se ujedno izjasnili za razmatranje konkretnog doprinosa EU-a, uključujući angažmanom s Izraelom, Iranom i SAD-om, sazivanjem sastanka skupine G7 (kojom predsjedava Francuska), i s državama Zaljeva u smirivanju krize te pozvali na zadržavanje pažnje i pružanja daljnje potrebne potpore Libanonu, Siriji i Gazi.

Rasprava o Bliskom istoku i multilateralizmu nastavila se u prisutnosti **glavnoga tajnika UN-a Antonia Guterresa**, koji smatra da aktualna kriza na Bliskom istoku, uključujući rusku agresiju na Ukrajinu i sukob u Sudanu, nisu posljedica nefunkcionalnog multilateralizma nego nepredvidljivog postupanja velesila. Multilateralne institucije u aktualnim okolnostima otežano funkcioniraju, što dodatno upućuje na potrebu izgradnje učinkovitih multipolarnih odnosa kakve su, primjerice, već uspostavili EU, Japan, Australija, Indija, Brazil i Nigerija. Multipolarnost tumači kao širu preraspodjelu moći umjesto njezine koncentracije u rukama nekolicine država. Kada je riječ o UN-u, glavni tajnik Guterres je izvijestio o provedenim prilagodbama, poput smanjenja osoblja u Glavnom tajništvu (za čak 22%), primjeni suvremenih tehnologija u upravljanju podacima te racionalizaciji UN-ovih agencija i misija. Dao je i kratki osvrt na aktualno stanje u Libanonu, ocijenivši ga vrlo složenim. Ohrabruju dobre namjere libanonske vlade, uključujući zabranu vojnog djelovanja Hezbollaha, te spremnost na dijalog s Izraelom, ali otvoreno pitanje ostaje kako ove dobre namjere provesti u djelo. Libanon smatra jednom od najliberalnijih kapitalističkih država svijeta, čiji je najveći problem što većinu ključnih usluga (školstvo, zdravstvo i dr.) građanima pruža privatni sektor a ne država. Ovu je prazninu spretno iskoristio Hezbollah, pružajući osnovne usluge šijitskom stanovništvu. Sada se otvara mogućnost da ovaj prostor preuzme država, ali će joj u tome biti potrebna podrška. Potvrdio je da je UNFIL pred ukidanjem; umjesto ove UN-ove misije, predlaže upućivanje nenaoružanih promatrača u Libanon koji bi imali podršku vojnih snaga. Libanonska vlada zahtijeva i očuvanje pomorske komponente UNFIL-a. Zamolio je podršku u iznalaženju odgovarajućeg rješenja koje će dobiti potporu Vijeća sigurnosti UN-a. Ključnim je ocijenio postizanje što skorijeg dogovora o primirju, što će biti teško. Indiju smatra važnim posrednikom i ključnim međunarodnim akterom na Bliskom istoku i u odnosima s Kinom. Kada je riječ o stanju u Hormuškome tjesnacu, izvijestio je da UN namjerava imenovati posebnog izaslanika koji bi pomogao u iznalaženju rješenja, posebno za sve složeniju humanitarnu situaciju. Što se tiče Afrike, pozvao je na ulaganje dodatnih napora u otvaranje radnih mjesta i izgradnju sposobnosti za suzbijanje krijumčarenja (narkotika, oružja i dr.) i trgovanja ljudima. Zabrinjavajućim je ocijenio i stanje na Kubi.

Čelnice i čelnici država članica EU-a složili su se s važnošću očuvanja multilateralizma i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima te podržali nastavak reforme UN-a. Izrazili

su predanost očuvanju međunarodnog mira i sigurnosti, kao i zabrinutost za moguća masovnjia migracijska kretanja prema Europi.

Predsjednik Vlade RH Andrej Plenković založio se za de-eskalaciju, podsjetivši da su države Zaljeva europski partneri koji su godinama angažirani na uspostavi i očuvanju mira i stabilnosti u regiji. Upozorio je da bi širi sukob imao nepredvidive posljedice za Europu s dalekosežnim učincima na njezinu sigurnost i gospodarstvo. Hrvatska posebno pomno prati utjecaj krize na energetska tržišta te, zahvaljujući diversificiranim opskrbnim pravcima, nije izravno pogođena blokadom Hormuškog tjesnaca. Ključnu ulogu imaju LNG terminal i JANAF-ov terminal na Krku. Trenutačno nema naznaka neposrednog fizičkog prekida opskrbe energentima na hrvatskom tržištu. I u uvjetima aktualne krize, Hrvatska ostaje pouzdano regionalno energetska čvorište, s kapacitetima koji mogu pokriti vlastite energetske potrebe te pomoći susjedima bez izlaza na more u transportu energenata koji nisu ruskog podrijetla.

Konkurentnost i jedinstveno tržište

Čelnice i čelnici država članica EU-a raspravili su konkretne aktivnosti i mjere koje će pridonijeti jačanju konkurentnosti EU-a i njezine strateške autonomije u novom geoekonomskom kontekstu. Rasprava je uzela u obzir razgovore na neformalnom sastanku čelnica i čelnika (*leaders' retreat*) održanom 12. veljače 2026. u Alden-Biesenu, koji je bio posvećen utjecaju novog geopolitičkog i geoekonomskog okruženja na konkurentnost EU-a. Čelnice i čelnici država članica EU-a tom su prilikom raspravili širi kontekst i izazove s kojima se EU suočava, razmijenili mišljenja o glavnim prioritetima za daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta i razmotrili mogućnosti jačanja njegova potencijala kao izvora gospodarske snage i otpornosti EU-a. Postigli su dogovor da je potrebno: i) nastaviti s ambicioznim programom pojednostavljenja zakonodavstva i smanjenjem regulatornog opterećenja za europske poduzetnike; ii) što prije ostvariti produbljivanje i konsolidaciju jedinstvenog tržišta; iii) uspostaviti pravni okvir koji europskim poduzećima omogućava jednostavnije poslovanje u svim državama članicama EU-a (*uspostavom tzv. „28. režima“*); iv) omogućiti bolju i lakšu konsolidaciju europskih poduzeća u pojedinim sektorima kako bi se potaknula veća ulaganja i inovacije; v) pragmatičnim rješenjima (ulaganjem u obnovljive izvore i nuklearnu energiju, električnu mrežu, kapacitete za pohranu proizvedene energije, smanjenjem prireza) smanjiti cijene električne energije uvažavajući pritom specifične izazove država članica EU-a i energetska intenzivnih industrijskih sektora; vi) razmotriti mogućnost davanja prednosti europskim proizvodima (*made within Europe*); vii) nastaviti razvijati ambicioznu i pragmatičnu trgovinsku politiku usmjerenu na diversifikaciju; viii) mobilizirati dodatna ulaganja, uključujući privatna ulaganja, ubrzanjem ostvarenja Unije štednje i ulaganja.

Čelnice i čelnici su na sastanku EV-a u ožujku potvrdili ambiciju ostvarenja potpuno integriranog tržišta u skladu sa Strategijom jedinstvenog tržišta koja je identificirala **deset najvećih prepreka koje koče poslovanje u EU-u**, uključujući složene postupke za otvaranje tvrtki, nepregledna pravila o uslugama, ograničeno priznavanje stručnih kvalifikacija i teritorijalna ograničenja opskrbe koja podižu cijene za potrošače. Pozdravili su namjeru EK da predstavi strateški plan „Jedna Europa, jedno tržište“ (s konkretnim ciljevima i rokovima za

uklanjanje deset najvećih prepreka) i objavu **Akta o ubrzanju industrijske proizvodnje** (*Industrial Accelerator Act*), koji bi trebao pridonijeti povećanju industrijske proizvodnje na najmanje 20% BDP-a EU-a do 2035. Ujedno su pozdravili predstavljanje tzv. **28. režima, odnosno „EU Inc.“** koji je EK objavila 18. ožujka o. g., kojim bi se uspostavio jedinstveni okvir za europske poduzetnike te omogućilo osnivanje poduzeća u roku od 48 sati za manje od 100 EUR, te podržali njegovu uspostavu do kraja 2026. Založili su se općenito za **poboljšanje uvjeta poslovanja u EU-u** kako bi se poduzećima omogućio rast poticajan za investicije, inovacije i globalno natjecanje, te podržali najavljenju reviziju Smjernica za ocjenu horizontalnih koncentracija (*merger guidelines*), koju bi EK trebala predstaviti do kraja 2026. Posebno su istaknuli važnost nastavka **zakonodavnog pojednostavljenja i dodatnog smanjenja administrativnih prepreka.**

U svijetlu aktualne krize na Bliskom istoku, rasprava o konkurentnosti bila je u značajnoj mjeri usredotočena i na **kretanja na globalnim energetske tržištima** i posljedično na **cijene energenata**, kao najvećim izazovima za jačanje europske konkurentnosti. Predsjednica EK izvijestila je da kriza nije utjecala na cijenu energije iz obnovljivih izvora ni na cijenu nuklearne energije, ali je značajno utjecala na cijenu plina koja je porasla 70%. Pritom je istaknula da u formuliranju konačne cijene električne energije na razini EU-a sama cijena energenata utječe u prosjeku s 56%, troškovi električne mreže s 18%, porezi i trošarine s 15% te ETS s 11% udjela u cijeni. U tom pogledu, istaknuto je da će EK u suradnji s državama članicama nastaviti raditi na kratkoročnim mjerama za stabilizaciju cijena energenata s ciljem zaštite građana i gospodarstva. Nadalje, nastavit će se s aktivnostima i mjerama koje će osigurati daljnju integraciju obnovljivih izvora energije u energetske sustav, uz povećanje kapaciteta za pohranu proizvedene energije koji će pridonijeti smanjenju troškova za električne mreže.

Čelnice i čelnici država članica EU-a složili su se da EU treba nastaviti s naporima u jačanju svoje energetske neovisnosti i otpornosti, a što će pridonijeti smanjenju ranjivosti uzrokovane velikom ovisnošću o fosilnim gorivima. Podržali su ulaganje dodatnih napora u energetske tranziciju, ubrzanje elektrifikacije, uključujući provedbu Paketa mjera za europske elektroenergetske mreže (tzv. *Grids Package*) te pozvali EK da najkasnije do srpnja o. g. provede **preispitivanje EU sustava za trgovanje emisijama (ETS)** kako bi se smanjile fluktuacije u cijeni ugljika (cijena emisija CO₂) te ograničio njezin utjecaj na cijenu energenata. Za jačanje konkurentnosti EU-a ključnim su ocijenili i daljnje napore koje bi trebali dovesti do **Unije štednje i ulaganja, Bankovne unije, digitalnog eura i Europske poslovne lisnice** (*European Business Wallet*) te posebno istaknuli važnost financiranja kroz Europski fond za konkurentnost, kao drugog stupa novog VFO-a za razdoblje od 2028. do 2034. godine.

U okviru rasprave o konkurentnosti, **predsjednik Vlade RH Andrej Plenković** je posebno istaknuo važnost daljnjih napora za produbljivanje unutarnjeg tržišta te u tom kontekstu smatra da promišljanja EK idu u pravom smjeru. Naglasio je važnost zadržavanja fokusa na jačanju konkurentnosti EU-a, naglasivši da je demografska revitalizacija uvjet za jačanje konkurentnosti bez koje neće biti moguće ostvariti postavljene ciljeve. Što se tiče energetike, predsjednik Vlade je istaknuo da je potrebno usredotočiti se na neposredne izazove i usmjeriti napore na privremene mjere za ublažavanje cijena energenata za kućanstva i gospodarstvo.

Spomenuo je povećanje cijena energenata u Hrvatskoj te mjere koje je Vlada RH donijela, a koje smatra ključnim za ublažavanje tog povećanja jer će u protivnom cijelo gospodarstvo imati veće troškove, a što bi moglo utjecati i na porast inflacije. Osvrnuo se na napade usmjerene na energetska infrastrukturu na Bliskom istoku, istaknuvši da će, ako ti napadi potraju, strukturna ranjivost gospodarstva biti dodatno pogoršana, a mogla bi trajati puno duže nego energetska kriza iz 2022. godine. Ukazao je na važnost provedbe kratkoročnih mjera za zaštitu stanovništva i gospodarstva, kao i na potrebu snažnijih i sustavnijih ulaganja u energetska učinkovitost zgrada, čime se povećava energetska otpornost te istodobno doprinosi smanjenju troškova energije.

Višegodišnji financijski okvir 2028. - 2034.

Premda je na sastanku EV-a bila predviđena rasprava o VFO-u za razdoblje od 2028. do 2034. godine, kako bi se usmjerio nastavak pregovora tijekom ciparskoga predsjedanja Vijećem EU-a (koje namjerava izraditi prijedlog nove pregovaračke kutije s mogućim indikativnim omotnicama za sva četiri stupa novoga proračuna do lipnja o. g.), ta je rasprava odgođena za neformalni sastanak čelnica i čelnika država članica EU-a koji se održava 23.-24. travnja. Zaključcima EV-a istaknuta je važnost doprinosa novoga VFO-a jačanju konkurentnosti EU-a, uključujući smanjenje strateških ovisnosti.

Europska obrana i sigurnost

Čelnice i čelnici država članica EU-a usvojili su zaključke o **jačanju europske obrane i sigurnosti**, u kojima je zbog daljnjeg pogoršanja geopolitičkog okružja poseban naglasak stavljen na potrebu ubrzanja u ostvarenju ciljeva Obrambene pripravnosti do 2030. Zaključci pozdravljaju napredak ostvaren u razvoju ključnih sposobnosti, prepoznajući napredak koalicije za sposobnosti dronskih i protudronskih sustava, u kojima je Hrvatska jedna od vodećih država, financiranju relevantnih projekata iz SAFE-a, jačanju europske obrambene industrije, uključujući povećanje obrambene proizvodnje, integraciju obrambenih tržišta kao i jačanja sinergije s obrambenom industrijom Ukrajine. Pozivaju Europsku obrambenu agenciju da do lipnja o. g. bude spremna državama članicama EU-a pružiti svu potrebnu podršku u području inovacija i izgradnji sposobnosti, uključujući u provedbi zajedničkih postupaka javne nabave, te podsjećaju na važnost dovršetka rada kada je riječ o relevantnom zakonodavnom okviru za jačanje vojne mobilnosti.

Imajući u vidu stalne hibridne kampanje neprijateljskih aktera, Zaključci pozivaju i na jačanje otpornosti i pripravnosti EU-a, zaštitu ključne infrastrukture te sprječavanje, odvratanje i odgovor na hibridne napade. Zaključci pozivaju na zajedničko razumijevanje prijetnji i izazova, čemu će pridonijeti analiza prijetnji u pristupu od 360 stupnjeva, koja će biti podlogom za pripremu nove Europske sigurnosne strategije.

Migracije

Nastavno na raspravu Vijeća za unutarnje poslove od 5. ožujka o. g. o mogućem utjecaju aktualnog stanja na Bliskom istoku na povećana migracijska kretanja prema Europi, kao i unutarnju sigurnost EU-a, te već tradicionalno pismo predsjednice EK uoči sastanka EV-a s detaljnim pregledom napretka ostvarenoga u upravljanju migracijama (na unutarnjem planu provedbom Pakta o migracijama i azilu, radom na Uredbi o vraćanju i novoj Strategiji EU-a za vize te konceptu sigurne treće država i konceptu sigurne države podrijetla ako i zakonitim putovima, a na vanjskoj planu jačanjem partnerstava s trećim državama), čelnice i čelnici država članica EU-a su bez daljnje rasprave potvrdili zaključke koji pozivaju na budnost i praćenje daljnjeg razvoja migracijskih kretanja.

Europska središnja banka

EV je donijelo formalnu **odluku o imenovanju** guvernera HNB-a **Borisa Vujčića na funkciju potpredsjednika Europske središnje banke** (*na toj će funkciji naslijediti Luisa de Guindosa od 1. lipnja 2026. godine*).

Sastanak na vrhu država europodručja

Predsjednica Europske središnje banke Christine Lagarde izvijestila je da se prije sukoba na Bliskom istoku europsko gospodarstvo postupno oporavljalo. BDP je rastao, inflacija je bila na 2%, kamatne stope na 2%, nezaposlenost na povijesno niskoj razini, potrošnja je rasla kao i ulaganja, posebno u podatkovne centre, usluge kao i gradnja i obnova stanova su bile u porastu, a onda je došao rat koji je izazvao veliki šok. Intenzitet i trajanje sukoba na Bliskom istoku definirat će i utjecaj na europsko gospodarstvo. Prognoza inflacije za 2026. iznosi 2,7%, s vrhuncem u drugom tromjesečju i povratkom na razumnu razinu u drugom tromjesečju 2027. U nepovoljnom scenariju, s cijenom naftom na 120 USD i plina na 87 USD, inflacija bi mogla porasti na 3,5%.

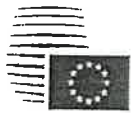
Predsjednik Euroskupine Kyriakos Pierrakakis istaknuo je da se neizvjesnost širi brže od trgovine te osvrnuo na program rada Euroskupine u skladu s pismom koje je uoči sastanka uputio predsjedniku EV-a. U pismu se uz koordinaciju fiskalne politike te nastavka rada na konkurentnosti i otpornosti te provedbi Unije štednje i ulaganja, ističe važnost jačanja međunarodne uloge eura i digitalnih financija (inovacije u području digitalizacije financijskog sustava). Pored praćenja dugoročnih pritisaka na fiskalnu održivost u srednjem i dugom roku poput produktivnosti, izdataka za obranu, starenja stanovništva i održivosti duga, važno je pratiti moguće gospodarske posljedice aktualnih globalnih nestabilnosti te razvoj globalnih gospodarskih neravnoteža i odnosa. Navedeni prioriteti su sadržani i u „Preporuci za euro područje u 2026.“ koju se odobrio EV.

U raspravi su čelnice i čelnici država članica EU-a pozvali na pomno praćenje gospodarskih kretanja i rizika za makrofinancijsku stabilnost. Složili su se o važnosti koordinacije sa SAD-

om, te izrazili zabrinutost mogućim (dodatnim) utjecajem smanjenih proizvodnih kapaciteta za naftu i plin na cijenu energenata te ukazali na važnost pripreme za eventualne sankcije na naftu. Zanimali su se za detalje najavljenih privremenih i ciljanih mjera za ograničavanje cijene energenata te njihovom utjecaju na jedinstveno tržište. Iskazali su zabrinutost mogućim utjecajem iranskih napada na Katar i ostale zemlje Zaljeva na svjetska tržišta nafte i plina. Složili su se da se energetska tržišta SAD-a doživljava kao manje ovisno o uvozu energenata, te je teško procijeniti utjecaj aktualne krize na američko gospodarstvo. U političkom odlučivanju ključnu će ulogu imati cijene na benzinskim crpkama koje bi mogle dodatno rasti te imati dublje gospodarske posljedice u srednjoročnom razdoblju. Zaključak rasprave je bio da se Europa treba pripremiti za potencijalnu dužu i veću krizu te strateški odgovoriti na sve moguće scenarije bliskoistočne krize.

Čelnice i čelnici država EU-a na kraju su usvojili **Zajedničku izjavu Euroskupine**.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković istaknuo je da se globalna politička kriza i ekonomska neizvjesnost nastavlja, te da se, unatoč nadi kako će se stanje na Bliskom istoku brzo smiriti, treba pripremiti za dugotrajni poremećaj globalnih tokova energenata i više cijene energije. Izvijestio je da je hrvatska Vlada brzo reagirala te već usvojila prvi paket mjera za ublažavanje rasta cijena energije i zaštitu životnog standarda hrvatskih građana. Smatra da aktualna kriza dodatno naglašava važnost strateške autonomije EU-a i diversifikacije opskrbe energijom. Povećana fragmentacija međunarodne trgovine i tokova kapitala duž geopolitičkih linija dodatno naglašava potrebu jačanja međunarodne uloge eura koju podupire dublja i cjelovitija ekonomska i monetarna unija. U tom smislu založio se za nastavak rada na Bankovnoj uniji, za bolju integraciju financijskih tržišta, te učinkovitije i inovativnije sustave plaćanja. Podržao je uspostavu Unije štednje i ulaganja kao temelja za jačanje europske konkurentnosti.

Europsko vijeće

Bruxelles, 19. ožujka 2026.
(OR. en)

EUCO 1/26

CO EUR 1
CONCL 1

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije
Predmet: Sastanak Europskog vijeća (19. ožujka 2026.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

Europsko vijeće nakon razornih ekstremnih vremenskih nepogoda u Portugalu izražava najdublju sućut i solidarnost sa stanovništvom Portugala.

* *

Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s glavnim tajnikom UN-a Antóniom Guterresom o geopolitičkoj situaciji i multilateralizmu.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim.
2. Europsko vijeće raspravljalo je o najnovijem razvoju događaja u vezi s Ukrajinom. Tekst naveden u dokumentu EUCO 2/26 odlučno je podržalo 25 šefova država ili vlada.
3. Europsko vijeće tu će temu ponovno razmotriti na sljedećem sastanku.

II. BLISKI ISTOK

Iran

4. Razvoj događaja u Iranu i široj regiji ugrožava regionalnu i globalnu sigurnost. Europsko vijeće poziva sve strane na smirivanje napetosti i krajnju suzdržanost, zaštitu civila i civilne infrastrukture te na potpuno poštovanje međunarodnog prava, uključujući načela Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodno humanitarno pravo. U tom pogledu poziva na moratorij na napade na energetska i vodna infrastrukturu. Europsko vijeće žali zbog pogibije civila i pomno prati dalekosežne posljedice neprijateljstava, među ostalim za gospodarsku stabilnost.

5. Europsko vijeće oštro osuđuje neselektivne vojne napade Irana na zemlje u regiji i izražava solidarnost s pogođenim zemljama. Poziva Iran i njegove posrednike da odmah prestanu s tim napadima i da poštuju suverenitet i teritorijalnu cjelovitost zemalja u regiji, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 2817, koju bi trebalo u potpunosti provesti. Europsko vijeće naglašava važnost usklađenog djelovanja kako bi se partnerima pomoglo u jačanju protudronskih sposobnosti i sposobnosti protuzračne obrane. U tom kontekstu pozdravlja spremnost Ukrajine da zemljama Zaljeva pruži potporu i stručno znanje u području protuzračne obrane i protudronskih sustava.
6. Europska unija čvrsto i nedvosmisleno podupire države članice u blizini regije. Pozdravlja potporu koju države članice pružaju u tom pogledu, posebno raspoređivanjem vojnih sredstava u istočnom Sredozemlju i pružanjem potpore Cipru. Europsko vijeće prima na znanje namjeru Cipra da pokrene raspravu s Ujedinjenom Kraljevinom o bazama Ujedinjene Kraljevine u Cipru i spremno je prema potrebi pružiti pomoć.
7. Europsko vijeće podsjeća na potrebu za zaštitom regionalnog zračnog prostora i osiguravanjem pomorske sigurnosti i poštovanja slobode plovidbe te osuđuje sve radnje kojima se ugrožava plovidba ili sprečava ulazak plovila u Hormuški prolaz i njihov izlazak iz njega.
8. Europsko vijeće ističe ulogu EU-ovih pomorskih obrambenih operacija EUNAVFOR ASPIDES i EUNAVFOR ATALANTA te poziva na njihovo jačanje s više sredstava, u skladu s njihovim mandatima.
9. Europsko vijeće također pozdravlja najavljene pojačane napore država članica, među ostalim osnaženom koordinacijom s partnerima u regiji, kako bi se osigurala sloboda plovidbe u Hormuškom prolazu nakon što se ispune uvjeti.

10. Europska unija nastaviti će štiti svoju sigurnost i interese u suradnji s regionalnim i globalnim partnerima kako bi se suzbile posljedice aktualnih neprijateljstava. Europska unija i njezine države članice poduzimaju sve potrebne korake kako bi zajamčile sigurnost građana EU-a u regiji, među ostalim stvaranjem uvjeta za njihov siguran odlazak.
11. Europsko vijeće poziva Komisiju da nastavi izvještivati Vijeće o potencijalnim posljedicama nedavnih događaja za EU u smislu energetske sigurnosti i cijena energije, lanaca opskrbe i migracija te da prema potrebi predloži mjere. Također poziva na koordinaciju na razini EU-a, među ostalim u pogledu mogućih posljedica za unutarnju sigurnost.
12. Iako sukob nije doveo do neposrednih migracijskih tokova prema Europskoj uniji, Europsko vijeće naglašava važnost održavanja visoke razine opreza i osiguravanja potrebne razine pripravnosti na temelju instrumenata i politika koje je EU razvio tijekom proteklih godina. Na temelju iskustava stečenih tijekom migracijske krize 2015. i kako bi se izbjegla slična situacija, EU je spreman u potpunosti mobilizirati svoje diplomatske, pravne, operativne i financijske instrumente kako bi spriječio nekontrolirana migracijska kretanja u EU i očuvao sigurnost u Europi. I dalje će se jačati sigurnost i kontrola vanjskih granica Europske unije. Europsko vijeće naglašava važnost suradnje s partnerima u regiji kako bi se osiguralo da prime potrebnu pomoć i potporu.
13. Europska unija nastaviti će surađivati s partnerima u regiji kako bi doprinijela smirivanju napetosti i regionalnoj stabilnosti. Spremna je doprinijeti svim diplomatskim naporima usmjerenima na smanjenje napetosti i pronalaženje trajnog rješenja kojim bi se okončala neprijateljstva, spriječilo Iran da nabavi nuklearno oružje i zaustavile njegove destabilizirajuće aktivnosti, uključujući njegov program balističkih projektila.

14. Europsko vijeće ponovno ističe da Iranu nikada ne smije biti dopušteno nabavljati nuklearno oružje i da mora poštovati svoje pravno obvezujuće obveze u pogledu nuklearne zaštite iz Ugovora o neširenju nuklearnog oružja. Europsko vijeće poziva Iran da nastavi punu suradnju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju.
15. Europsko vijeće poziva iranski režim da prekine nasilje i represiju nad vlastitim stanovništvom. Poziva na poštovanje univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda iranskog stanovništva, uključujući pravo na odabir vlastite budućnosti.

Gaza / Zapadna obala

16. Europsko vijeće razgovaralo je o pogoršanju stanja u Gazi i na Zapadnoj obali, među ostalim u istočnom Jeruzalemu, koje je povod za ozbiljnu zabrinutost. Ponovno potvrđuje predanost Europske unije međunarodnom pravu i sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru koji se temelji na dvodržavnom rješenju, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, u kojem dvije demokratske države, Izrael i Palestina, žive jedna uz drugu u miru unutar sigurnih i priznatih granica.
17. Europsko vijeće ponovno poziva sve strane da u potpunosti provedu prekid vatre i sve druge odredbe RVSUN-a 2803, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a te međunarodnim političkim i pravnim načelima. U tom kontekstu poziva na trajno razoružanje Hamasa i drugih nedržavnih oružanih skupina, potpuno povlačenje izraelskih snaga iz Pojasa Gaze i raspoređivanje privremenih Međunarodnih snaga za stabilizaciju, kako je navedeno u Sveobuhvatnom planu za okončanje sukoba u Gazi.

18. Europska unija spremna je raditi na provedbi Sveobuhvatnog plana za okončanje sukoba u Gazi u skladu s RVSUN-om 2803. Kad je riječ o Misiji pomoći Europske unije za granični prijelaz Rafah (EU BAM Rafah), Europsko vijeće poziva sve strane da ponovno otvore granični prijelaz Rafah, olakšaju kontrole i povećaju broj prelazaka. Također poziva na ubrzavanje priprema za jačanje Policijske misije Europske unije za palestinska područja (EUPOL COPPS).
19. Europsko vijeće izražava žaljenje zbog katastrofalne humanitarne situacije u Gazi i poziva Izrael da omogući neposredan i neometan pristup humanitarnoj pomoći u širim razmjerima i kontinuiranu raspodjelu te pomoći u Gazi i na cijelom njezinu području, među ostalim putem ciparskog pomorskog koridora kako bi se dopunile kopnene rute, te da UN-u i njegovim agencijama te humanitarnim organizacijama omogući da neovisno i nepristrano rade na spašavanju života i smanjenju patnje. Poziva Izrael da poništi svoju odluku o zakonu o registraciji nevladinih organizacija, da ponovno otvori granične prijelaze u Gazi i da u potpunosti poštuje svoje obveze na temelju međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Europsko vijeće podsjeća da je nužno u svakom trenutku osigurati zaštitu civila.
20. Europsko vijeće surađivat će s međunarodnim i regionalnim dionicima kako bi se pružila potpora ponovnoj izgradnji i obnovi Gaze, u skladu s međunarodnim pravom. Također će nastaviti podupirati Palestinsku samoupravu, među ostalim u njezinu programu reformi, kako bi ona mogla sigurno i djelotvorno ponovno preuzeti kontrolu u Gazi. Europsko vijeće poziva Izrael da hitno oslobodi zadržane prihode od carina i poreza te da proširi korespondentne bankovne usluge između izraelskih i palestinskih banaka jer je oboje potrebno kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Palestinske samouprave i pružanje osnovnih usluga stanovništvu.

21. Europsko vijeće oštro osuđuje jednostrana djelovanja Izraela čiji je cilj proširiti njegovu prisutnost na Zapadnoj obali, uključujući istočni Jeruzalem, koja je u savjetodavnom mišljenju Međunarodnog suda od 19. srpnja 2024. proglašena nezakonitom, te potiče izraelsku vladu da poništi te odluke, poštuje svoje obveze na temelju međunarodnog prava i zaštiti palestinsko stanovništvo na okupiranim područjima. Europsko vijeće ponovno poziva na očuvanje i poštovanje *statusa quo* svetih mjesta u Jeruzalemu.
22. Europsko vijeće oštro osuđuje kontinuirano i sve veće nasilje doseljenika nad palestinskim civilima, uključujući nasilje nad kršćanskim zajednicama, i ponovno poziva Vijeće da nastavi s radom na daljnjim mjerama ograničavanja protiv ekstremističkih doseljenika te subjekata i organizacija koji ih podupiru.

Libanon

23. Europsko vijeće duboko je zabrinuto zbog povećanja neprijateljstava u Libanonu i njihovih ozbiljnih posljedica za civile, što uključuje masovno raseljavanje, patnju i gubitak ljudskih života. Poziva na smirivanje napetosti i zaštitu civila i civilne infrastrukture, kao i na poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Europska unija nastavit će podupirati Libanon, njegove vlasti i njegovo stanovništvo te će iskoristiti svoje pričuve za izvanredne situacije kako bi pomogla pogođenom civilnom stanovništvu. Nastavit će podupirati suverenitet libanonske države, njezinu teritorijalnu cjelovitost i napore u izgradnji države.
24. Europsko vijeće oštro osuđuje odluku Hezbolaha o napadu na Izrael radi potpore Iranu i poziva ga da smjesta prestane s napadima. Pozdravlja odluku libanonskih vlasti o zabrani vojnih aktivnosti Hezbolaha. Europska unija podupire napore koje vlasti ulažu u jačanje libanonskih oružanih snaga s ciljem stjecanja kontrole nad cijelim libanonskim državnim područjem.

25. Europsko vijeće ponovno poziva sve strane da poštuju i provedu uvjete sporazuma o prekidu vatre od 27. studenoga 2024. i poziva na potpunu provedbu RVSUN-a 1701. Europsko vijeće poziva Izrael da se suzdrži od daljnje eskalacije zračnim ili kopnenim operacijama te da poštuje suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Libanona. Poziva sve strane da osiguraju zaštitu civila i civilne infrastrukture te da se suzdrže od djelovanja koja dovode do daljnjeg raseljavanja.
26. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu potporu Privremenim snagama Ujedinjenih naroda u Libanonu (UNIFIL), koje imaju temeljnu stabilizacijsku ulogu. Europsko vijeće osuđuje neprihvatljive napade na osoblje UNIFIL-a i poziva na temeljitu istragu. Takvi napadi na pripadnike mirovnih snaga UN-a predstavljaju teško kršenje međunarodnog prava, u potpunosti su neprihvatljivi i moraju odmah prestati.

III. KONKURENTNOST I JEDINSTVENO TRŽIŠTE

Jedna Europa, jedno tržište

27. U trenutačnom globalnom kontekstu za ostvarivanje cilja Europske unije o „visokokonkurentnom socijalnom tržišnom gospodarstvu” potrebno je ponovno iskazati odlučnost da se ojača konkurentnost Unije, poveća njezina otpornost i ojačaju njezina strateška autonomija i gospodarska sigurnost, uz održavanje blagostanja i socijalnog modela Europe.
28. Europsko vijeće stoga je odlučilo pokrenuti program „Jedna Europa, jedno tržište”, koji, ako je moguće, treba provesti u 2026., a najkasnije do kraja 2027.
29. Europsko vijeće poziva Europski parlament, Vijeće i Komisiju da hitno provedu taj program, među ostalim s obzirom na pismo predsjednice Komisije, te će redovito preispitivati napredak u svim područjima i prema potrebi izdati dodatne strateške smjernice.

Jedinstveno tržište

30. Europsko vijeće naglašava da su daljnje produbljivanje i integracija jedinstvenog tržišta, u pogledu svih njegovih četiriju sloboda, te njegovo pojednostavnjenje za građane i poduzeća hitna zajednička odgovornost svih država članica i institucija EU-a. Poduzeća svih veličina trebala bi moći neometano poslovati na cijelom jedinstvenom tržištu i širiti se kako bi ostvarila svoj puni potencijal. Pristup „jedno tržište”, s usklađenim pravilima na razini EU-a kojima se zamjenjuje 27 skupova nacionalnih pravila, kao i funkcionalna primjena načela uzajamnog priznavanja, sami po sebi dovode do pojednostavnjenja. Tim će se pristupom ojačati cjelovitost jedinstvenog tržišta i istodobno osigurati jednaki uvjeti na unutarnjoj i globalnoj razini te poboljšati povezanost i životni standard građana.
31. U tu svrhu Europsko vijeće poziva države članice i institucije EU-a da spriječe i uklone prepreke četirima slobodama, posebno prepreke utvrđene u Komisijinoj Strategiji jedinstvenog tržišta iz svibnja 2025., u cilju postizanja konkretnog i uvjerljivog napretka najkasnije do ožujka 2027.
32. Europsko vijeće posebno poziva da se kao važan prioritet razmotre sljedeće mjere:
 - a) 28. režim za pravo trgovačkih društava kako bi se europskim poduzećima, posebno inovativnim poduzećima, MSP-ovima i *start-up* poduzećima, pomoglo da posluju i šire se na cijelom jedinstvenom tržištu, uz primjenu jednostavnosti i načela „digitalno kao standard”. Suzakonodavci bi do kraja 2026. trebali postići dogovor o tom neobveznom usklađenom režimu za trgovačka društva na temelju prijedloga Komisije od 18. ožujka 2026.;
 - b) jednostavan, jedinstven i dobrovoljan sustav e-izjave za prekogranično pružanje usluga kako bi se smanjilo administrativno opterećenje pri privremenom upućivanju radnika u druge države članice i osigurala prava tih radnika, o čemu bi suzakonodavci trebali postići dogovor do lipnja 2026.;

- c) unapređenje slobodnog kretanja radnika poboljšanjem uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija i jačanjem prenosivosti kvalifikacija i vještina preko nacionalnih granica, među ostalim digitalizacijom i interoperabilnošću, na temelju prijedloga Komisije koji će biti predstavljen do jeseni 2026.;
 - d) provedba načela „samo jednom”, među ostalim putem europske poslovne lisnice, koja se oslanja na postojeća rješenja i čija je svrha digitalizirati poslovne interakcije i pojednostavniti administrativne postupke u cijelom EU-u i o kojoj su zakonodavci trebaju postići dogovor prije kraja 2026.;
 - e) poboljšanje zaštite potrošača i provedbe standarda EU-a jačanjem, na temelju prijedloga Komisije koji će biti predstavljen do kraja 2026., zaštitnih mjera za stavljanje proizvoda na tržište, posebno za nadzor nesukladnih proizvoda iz trećih zemalja;
 - f) olakšavanje slobodnog kretanja robe rješavanjem, na temelju prijedloga Komisije koji treba biti predstavljen do kraja 2026., pitanja fragmentiranosti zahtjeva za označivanje i pakiranje proizvoda, među ostalim s pomoću digitalnih rješenja. Time bi se trebao riješiti i negativan učinak teritorijalnih ograničenja opskrbe koja uzrokuju fragmentiranost jedinstvenog tržišta.
33. Europsko vijeće poziva države članice i Komisiju da poboljšaju uvjete u cijeloj Uniji kako bi poduzeća postigla razmjere potrebne za ulaganja, inovacije i konkurentnost na globalnoj razini. To uključuje aktualno preispitivanje smjernica o koncentracijama, koje bi i dalje trebale osiguravati učinkovito tržišno natjecanje.
34. Europsko vijeće poziva Komisiju da osigura pravodobnu i strogu provedbu pravila jedinstvenog tržišta, čime bi se očuvala cjelovitost jedinstvenog tržišta.

Pojednostavnjenje i smanjenje administrativnih opterećenja

35. Europsko vijeće poziva Komisiju, suzakonodavce i države članice da nastave ambiciozno pojednostavnjivati pravila i smanjivati administrativno opterećenje na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se osigurao regulatorni okvir prilagođen inovacijama i MSP-ovima, među ostalim primjenom načela „počnimo od malih”, i bez narušavanja predvidljivosti, EU-ovih ciljeva politike, visokih standarda ili cjelovitosti jedinstvenog tržišta.
36. U tom kontekstu Europsko vijeće:
- a) hitno poziva suzakonodavce da nastave s naporima za pojednostavnjenje i smanjenje opterećenja koja proizlaze iz postojećeg zakonodavstva, posebno postizanjem dogovora prije kraja 2026. o svim nedonesenim skupnim paketima, uključujući ambiciozan omnibus o umjetnoj inteligenciji do srpnja 2026.;
 - b) poziva Komisiju da predloži dodatne skupne i druge inicijative za pojednostavnjenje, uključujući daljnje ubrzanje i pojednostavnjenje postupaka za planiranje i izdavanje dozvola;
 - c) poziva Komisiju da provede temeljitu regulatornu reviziju pravne stečevine EU-a kako bi se uklonile zastarjele odredbe, preklapanja, nedosljednosti i suvišni elementi, što može uključivati povlačenje zakonodavnih prijedloga;
 - d) poziva Komisiju da:
 - i) osigura da su nove inicijative EU-a u skladu s pristupom „jednostavnost već od osmišljanja” i načelima za bolju regulativu, da su popraćene visokokvalitetnim procjenama učinka, da doprinose ciljevima Unije u pogledu konkurentnosti, uključujući bolje funkcioniranje jedinstvenog tržišta, kao i da smanjuju regulatorne i administrativne troškove i troškove povezane s usklađivanjem te izbjegavaju opterećenja;

- ii) pruži prednost uredbama u odnosu na direktive;
 - iii) ograniči upotrebu delegiranih i provedbenih akata, koji bi trebali biti usmjereni na tehničke elemente;
- e) poziva Europski parlament i Vijeće da izbjegavaju uvođenje dodatnih administrativnih opterećenja u pravne akte EU-a tijekom cijelog zakonodavnog postupka;
- f) poziva države članice da pri prenošenju i provedbi pravila EU-a izbjegavaju prekomjernu regulaciju i nerazmjerne nacionalne zahtjeve.
37. Europsko vijeće pozdravlja obvezu predsjednice Europske komisije da svake godine izvješćuje Europsko vijeće o napretku postignutom u području pojednostavnjenja.

Pristupačne cijene energije i energetska unija do 2030.

38. Nedavni porast cijena uvezenih fosilnih goriva pokazuje da je energetska tranzicija i dalje najdjelotvornija strategija za postizanje strateške autonomije Europe, jačanje otpornosti, strukturno smanjenje cijena energije i isporuku čiste, dostatne i domaće energije koja je potrebna za pokretanje gospodarstva budućnosti. Ubrzavanje uvođenja i integracije obnovljivih i niskougljičnih izvora energije i skladištenja energije ključno je za smanjenje ovisnosti o nestabilnim tržištima fosilnih goriva i povećanje sigurnosti opskrbe.
39. Istodobno su potrebna ciljana rješenja u kratkoročnom razdoblju kako bi se osigurala priuštiva energija, uzimajući u obzir tehnološku neutralnost i specifične okolnosti u državama članicama, posebnu izloženost određenih industrijskih sektora riziku od premještanja i potrebu za poboljšanjem uvjeta za energetske intenzivne inovativne sektore bez narušavanja predvidljivosti i jednakih uvjeta za sve.

40. Budući da sukob na Bliskom istoku ima neposredan učinak na cijene energije za europske građane i poduzeća, Europsko vijeće naglašava potrebu za koordiniranim odgovorom.
41. U tu svrhu Europsko vijeće:
- a) poziva Komisiju da bez odgode predstavi paket ciljanih privremenih mjera kao odgovor na nedavni nagli porast cijena uvezenih fosilnih goriva koji je posljedica krize na Bliskom istoku;
 - b) poziva Komisiju da, s obzirom na nedavno pismo njezine predsjednice u kojem se među ostalim izražava i namjera da se poveća rezerva za stabilnost tržišta, hitno predstavi ciljane mjere, u pogledu svih komponenti cijena električne energije, za konkretna djelovanja usmjerena na smanjenje cijena električne energije i pronalazak rješenja za prekomjernu nestabilnost u kratkom roku, među ostalim u energetske intenzivnim sektorima, uzimajući u obzir različite situacije u državama članicama. U tom kontekstu Komisija se poziva i da blisko surađuje s državama članicama na osmišljavanju nacionalnih privremenih i ciljanih mjera za ublažavanje znatnih učinaka goriva i povezanih komponenti troškova na troškove proizvodnje električne energije, kao i učinka svih drugih komponenti troškova kako je navedeno u pismu, uz istodobno očuvanje signala za dugoročna ulaganja i podupiranje ubrzanja proizvodnje obnovljive i niskougljične energije te osiguravanje jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu;
 - c) poziva Komisiju da najkasnije do srpnja 2026. predstavi preispitivanje sustava trgovanja emisijama (ETS) kako bi se smanjila nestabilnost cijene ugljika i ublažio povezani učinak na cijene električne energije, uključujući povezane troškove lanca opskrbe, i na preusmjeravanje aktivnosti, te pritom očuvala ključna uloga ETS-a u klimatskoj i energetske tranziciji s pomoću tržišno utemeljenog cjenovnog signala za emisije ugljika kojim se potiču ulaganja i inovacije;

- d) poziva suzakonodavce da u 2026. postignu dogovor o ambicioznom paketu mjera za mreže kako bi se brzo izgradila potrebna infrastruktura, osigurala njezina zaštita i otpornost te poboljšala međupovezanost, na nacionalnoj i transeuropskoj razini, među ostalim pojednostavnjenjem i ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola, čime bi se doprinijelo integriranom i snažnijem energetske tržištu, uz istodobno definiranje fleksibilnog pristupa domaćem prihodu od zagušenja koji proizlazi iz unutarnjih zona trgovanja, kojim se u obzir uzimaju nacionalne okolnosti;
- e) poziva države članice i Komisiju da ubrzaju provedbu programa energetske unije do 2030. kako bi se brzo omogućila povećana i priuštiva elektrifikacija.

Europsko vijeće ponovno će razmotriti navedena pitanja u lipnju 2026. kako bi preispitalo napredak.

Poticanje industrijske obnove Europe i inovacija te smanjenje ovisnosti

- 42. Europsko vijeće naglašava da je za poticanje rasta u Europi ključno usmjeriti ulaganja u tehnologije budućnosti, ubrzati inovacije, napredovati u području digitalne tehnologije i potrebne infrastrukture i poboljšati uvjete za održivu i produktivnu industrijsku bazu. To bi trebalo učiniti na tehnološki neutralan način i uzimajući u obzir potrebe MSP-ova. Smanjenje strateških ovisnosti i jačanje geopolitičkog i trgovačkog značaja Europe postali su preduvjet za otpornost, rast i otvaranje radnih mjesta.
- 43. U tu svrhu Europsko vijeće:
 - a) poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama najkasnije do kraja 2026. mapira ovisnosti u strateškim sektorima;

- b) ističe važnost uspostave ciljanog i razmjernog davanja prednosti europskim proizvodima u strateškim sektorima i tehnologijama te u tom pogledu poziva suzakonodavce da do kraja 2026. postignu dogovor o Aktu o ubrzavanju industrijske proizvodnje, na temelju prijedloga Komisije od 4. ožujka 2026., u skladu s relevantnim međunarodnim obvezama EU-a. Europsko vijeće poziva Komisiju da podnese daljnje prijedloge u tom pogledu;
- c) poziva Komisiju da poduzme mjere za zaštitu ključnih sektora od nepoštenog tržišnog natjecanja, među ostalim pravodobnom primjenom mjera trgovinske zaštite Unije, te da se proaktivno bori protiv gospodarske prisile;
- d) poziva Komisiju i Vijeće da nastave diversificirati trgovinske i investicijske veze, među ostalim kako bi se osigurao pristup osnovnim resursima, lancima opskrbe, tržištima i tehnologijama.
- e) poziva Komisiju da predstavi paket o tehnološkoj suverenosti.

Mobilizacija ulaganja

- 44. Europsko vijeće podsjeća da je temeljni preduvjet za održivi rast istinska unija štednje i ulaganja s potpuno integriranim i učinkovitim tržištem kapitala koje štednju djelotvorno usmjerava u produktivna ulaganja u EU-u. To je ključno kako bi se europskim poduzećima, među ostalim u strateškim sektorima, osigurao vlasnički kapital koji im je potreban za inovacije i rast te za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u EU-u.
- 45. U tu svrhu Europsko vijeće:
 - a) poziva suzakonodavce da do kraja 2026. zaključe pregovore o zakonodavnim prijedlozima o sekuritizaciji, dopunskim mirovinama i paketu za integraciju tržišta i nadzor;

- b) poziva suzakonodavce da do kraja 2026. zaključe pregovore o zakonodavnom prijedlogu o digitalnom euru;
- c) poziva Komisiju da predloži ciljane izmjene bonitetnog okvira kako bi se povećao kapacitet bankarskog sektora za financiranje europskoga gospodarstva, uz istodobnu zaštitu financijske stabilnosti, te u cilju potpunog očuvanja jednakih uvjeta na globalnoj razini. U tom pogledu pozdravlja namjeru Komisije da do ljeta 2026. predstavi izvješće o konkurentnosti bankarskog sektora;
- d) poziva Komisiju i suzakonodavce da prodube integraciju bankarskog tržišta EU-a napretkom prema dovršetku bankovne unije.

Europski semestar

- 46. Nadalje, Europsko vijeće razmotrilo je prioritete za europski semestar 2026. i potvrđuje Preporuku o ekonomskoj politici europodručja. Europsko vijeće ujedno je razmotrilo stanje zaposlenosti i socijalno stanje u Europskoj uniji.

IV. EUROPSKA OBRANA I SIGURNOST

- 47. Usljed daljnjeg pogoršanja geopolitičkog okruženja i s obzirom na to da je agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i dalje egzistencijalni izazov za Europsku uniju, Europsko vijeće ponovno ističe svoju predanost da odlučno poveća obrambenu pripravnost Europe do 2030., smanji strateške ovisnosti i odgovori na kritične nedostatke u sposobnostima, uz pristup od 360 stupnjeva.

48. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva na ubrzavanje napora kako bi se brzo postigla obrambena pripravnost. Europsko vijeće:
- a) naglašava važnost pojačanog rada na prioritetnim područjima sposobnosti utvrđenima na razini EU-a, u potpunoj usklađenosti s NATO-om. Pozdravlja već postignuti napredak, s obzirom na to da su sve koalicije za sposobnosti uspostavljene i operativne, te napominje da države članice već rade na zajedničkom razvoju i nabavi u području dronskih i protudronskih sustava. Europsko vijeće prima na znanje kontinuirani napredak koji se postiže u provedbi inicijativa usmjerenih na zaštitu istočnih granica Europe. Također naglašava važnost sposobnosti ranog upozoravanja, protuzračne obrane i sposobnosti za duboke precizne napade te svemirskih sredstava i usluga koje služe sigurnosti i obrani. Europsko vijeće poziva države članice da osiguraju pokretanje konkretnih projekata u sljedećim mjesecima, među ostalim potpunim iskorištavanjem instrumenata SAFE i Programa za europsku obrambenu industriju (EDIP). Poziva Komisiju, Vijeće i države članice da hitno poduzmu daljnje korake potrebne za provedbu obaju instrumenata;
 - b) poziva na korjenitu promjenu u jačanju europske obrambene tehnološke i industrijske baze kako bi mogla u potrebnom povećanom opsegu i ubrzanim tempom isporučiti opremu, uključujući prioritetnu opremu za potporu Ukrajini, među ostalim s obzirom na moguće globalne nestašice u opskrbi. Europsko vijeće poziva države članice da u okviru koalicija za sposobnosti i uz potporu Europske obrambene agencije i Komisije potaknu europsku obrambenu industriju da u tu svrhu poveća proizvodnju;

- c) ponovno posebno ističe važnost pravilnog funkcioniranja i daljnje integracije europskog obrambenog tržišta u cijeloj Uniji, uključujući prekogranični pristup obrambenim lancima opskrbe unutar EU-a, posebno za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Time će se doprinijeti i jačanju europske konkurentnosti. Europsko vijeće poziva zakonodavce da hitno dovrše rad na Skupnom paketu za obrambenu pripravnost;
 - d) poziva Europsku obrambenu agenciju da do lipnja 2026. dovrši rad na jačanju svoje potpore državama članicama u području inovacija, razvoja sposobnosti i zajedničke nabave, među ostalim usklađivanjem zahtjeva i objedinjavanjem potražnje;
 - e) pozdravlja stalne napore koje Europska investicijska banka ulaže u jačanje europske obrambene industrije, među ostalim privlačenjem privatnih ulaganja;
 - f) podsjeća na važnost inovacija u području obrane te da je potrebno izvući pouke iz iskustva Ukrajine;
 - g) podsjećajući na važnost vojne mobilnosti, poziva zakonodavce da nastave s radom na relevantnom prijedlogu.
49. Europsko vijeće ističe stanje na istočnoj granici EU-a s obzirom na prijetnje koje predstavljaju Rusija i Bjelarus, kao i rizike s kojima se suočavaju države članice koje su najizravnije pogođene stanjem u Iranu i na Bliskom istoku. Ponovno ističe da obrana svih kopnenih, zračnih i morskih granica EU-a doprinosi sigurnosti Europe u cjelini.

50. S obzirom na kontinuirane hibridne kampanje protiv Europske unije i njezinih država članica koje provode neprijateljski akteri, osobito Rusija i Bjelarus, Europsko vijeće očekuje stalne napore usmjerene na jačanje otpornosti, poboljšanje pripravnosti, zaštitu kritične infrastrukture te sprečavanje hibridnih napada, odvracanje od njih i odgovor na njih, s posebnim naglaskom na sigurnoj upotrebi dronova i protudronskoj zaštiti.
51. Europsko vijeće poziva Vijeće da ažurira zajedničko razumijevanje prijetnji i izazova s kojima se EU suočava, dogovoreno u Strateškom kompasu 2022., na temelju sveobuhvatne analize prijetnji na razini EU-a od 360 stupnjeva koju će pripremiti visoka predstavnica u bliskoj suradnji s državama članicama i na temelju njihova doprinosa.
52. Europsko vijeće podsjeća na važnost suradnje s partnerima sličnih stavova, koji dijele ciljeve EU-a u području vanjske i sigurnosne politike.
53. Navedenim se ne dovodi u pitanje poseban karakter sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi svih država članica, u skladu s Ugovorima.

V. MIGRACIJE

54. Europsko vijeće razmotrilo je napredak u provedbi svojih prethodnih zaključaka, među ostalim s obzirom na nedavno pismo predsjednice Komisije. Poziva na nastavak pojačanog rada u svim područjima djelovanja kao prioritet, među ostalim u području vanjske dimenzije i sveobuhvatnih partnerstava, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom.

VI. MULTILATERALIZAM

55. Budući da se u pitanje dovode multilateralizam i međunarodno pravo, Europska unija čvrsto se zalaže za poštovanje Povelje UN-a te pravila i načela sadržanih u njoj, posebno onih o suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti, političkoj neovisnosti i samoodređenju.

56. Europsko vijeće ponovno potvrđuje čvrstu predanost Unije učinkovitim multilateralizmu i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima u čijem su središtu Ujedinjeni narodi, kao i njezinu potporu institucijama koje poštuju međunarodno pravo, među ostalim djelotvornom zaštitom međunarodnih sudova i njihovih dužnosnika od svih prijetnji ili sankcija. Europska unija i dalje će biti predvidljiv, pouzdan i vjerodostojan partner te ponovno ističe svoju predanost suradnji sa svim svojim partnerima na održavanju međunarodnog mira i sigurnosti te na promicanju multilateralnih rješenja za zajedničke izazove. Europsko vijeće naglašava potrebu za poštovanjem slobode i sigurnosti plovidbe u skladu s međunarodnim pravom i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora.
57. Europska unija surađivat će sa svim svojim partnerima, kao i s Ujedinjenim narodima i njihovim agencijama u poticanju procesa unutarnjih reformi – inicijative UN80 – kako bi se osiguralo da Ujedinjeni narodi ostanu djelotvorni, troškovno učinkoviti i prilagodljivi.

VII. DRUGA PITANJA

Jačanje demokratske otpornosti Europe

58. Podsjećajući na važnost jačanja demokratske otpornosti Europe i pravne odgovornosti internetskih platformi u borbi protiv širenja dezinformacija i nezakonitog sadržaja, Europsko vijeće naglašava odgovornost internetskih platformi za ublažavanje sistemskih rizika povezanih s upotrebom tih platformi te potrebu za zaštitom integriteta i odgovornosti informacijskog prostora. Poziva Komisiju da u tu svrhu u potpunosti iskoristi instrumente predviđene Aktom o digitalnim uslugama. Europsko vijeće poziva države članice i Komisiju da, radeći uz potporu visoke predstavnice, povećaju svoju otpornost na hibridne aktivnosti, posebno na inozemno upletanje i manipuliranje informacijama te pokušaje podrivanja demokracije, uzimajući u obzir i upletanje stranih privatnih aktera u demokratske izborne procese u državama članicama. Naglašava važnost produbljivanja angažmana građana, jačanja demokratskog diskursa te zaštite slobodnih i pluralističkih medija i civilnog društva.

Zaštita djece na internetu

59. Europsko vijeće naglašava važnost zaštite maloljetnika u digitalnom okruženju, posebno putem:
- a) provedbe Akta o digitalnim uslugama i njegovih smjernica o zaštiti maloljetnika;
 - b) promicanja digitalne punoljetnosti za pristup društvenim medijima, uz istodobno očuvanje privatnosti korisnika i poštovanje nacionalnih nadležnosti;
 - c) označivanja sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom i zabrane sustava umjetne inteligencije koji omogućuju stvaranje intimnih slika bez pristanka i materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece.

Istočne regije EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom

60. Europsko vijeće prima na znanje Komunikaciju Komisije o istočnim regijama EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom „Snažne regije za sigurnu Europu”.

Rijeka Dnjestar

61. Europsko vijeće oštro osuđuje ruske napade na ukrajinsku civilnu infrastrukturu koji su doveli do zagađenja rijeke Dnjestar, koja je glavni izvor slatke vode u Republici Moldovi. Europska unija spremna je pružiti pomoć Republici Moldovi u ublažavanju učinaka na okoliš, među ostalim putem Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu. U tom kontekstu Europsko vijeće pozdravlja hitnu potporu država članica.
-

Europsko vijeće

Bruxelles, 19. ožujka 2026.
(OR. en)

EUCO 2/26

CO EUR 2

NAPOMENA

Od: Predsjednik Europskog vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (19. ožujka 2026.)
– Ukrajina

Europsko vijeće raspravljalo je o najnovijem razvoju događaja u vezi s Ukrajinom. Tekst naveden u ovom dokumentu snažno je podržalo 25 šefova država ili vlada.

UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim.
2. U vrijeme kad ulazimo u petu godinu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju kontinuiranu čvrstu i nepokolebljivu potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Europska unija nastavit će pružati, u koordinaciji s partnerima sličnih stavova i saveznicima, sveobuhvatnu političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku potporu Ukrajini i njezinu stanovništvu.
3. Europsko vijeće pohvaljuje čvrstoću, odlučnost i otpornost ukrajinskog stanovništva i njegova vodstva u odupiranju ruskoj agresiji i obrani svojeg područja. Ukrajina je uspjela odoljeti i oduprijeti se golemom pritisku Rusije, čime je spriječila Rusiju u postizanju njezinih vojnih i strateških ciljeva. U tom kontekstu od presudne je važnosti osigurati da Ukrajina ima proračunska i vojna sredstva kako bi mogla i dalje ostvarivati svoje neotuđivo pravo na samoobranu te suzbijati i odvrćati rusku agresiju.
4. Budućnost Ukrajine i njezinih građana i građanki leži u Europskoj uniji. Europsko vijeće pozdravlja znatan napredak koji je Ukrajina dosad postigla u najzahtjevnijim okolnostima i potiče daljnje potrebne reforme. Na temelju procjene Komisije i primajući na znanje napredak tehničkog rada u Vijeću na otvaranju svih skupina poglavlja, Europsko vijeće poziva Vijeće da bez odgode otvori te skupine poglavlja, počevši od skupine poglavlja o temeljnim pitanjima, u skladu s metodologijom proširenja i pristupom koji se temelji na zaslugama.

5. Europsko vijeće ističe Unijinu snažnu potporu sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru u Ukrajini, koji se temelji na načelima Povelje UN-a i na međunarodnom pravu te počiva na snažnim i vjerodostojnim sigurnosnim jamstvima za Ukrajinu. Europsko vijeće pozdravlja aktualne diplomatske napore za okončanje rata i u potpunosti podupire Ukrajinu u pregovorima. Europsko vijeće odlučno poziva Rusiju da pristane na potpun, bezuvjetan i trenutačan prekid vatre i da sudjeluje u smislenim pregovorima s ciljem postizanja pravednog i trajnog mira. Okosnica postizanja pravednog i trajnog mira jest poštovanje neovisnosti, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine. Granice se ne smiju silom mijenjati, agresor se ne može nagraditi te se moraju jamčiti dugoročna sigurnost i sposobnost Ukrajine da se brani.
6. Europska unija i njezine države članice i dalje će aktivno sudjelovati u mirovnim naporima, u skladu s ciljem Europske unije da promiče mir, kako je sadržan u Ugovorima. Odluke o putu prema miru u Ukrajini ne mogu se donositi bez Ukrajine. Europska unija odlučivat će o pitanjima iz svoje nadležnosti ili pitanjima koja utječu na njezinu sigurnost.
7. Europska unija i države članice spremne su doprinijeti čvrstim i vjerodostojnim sigurnosnim jamstvima za Ukrajinu, posebno putem Koalicije voljnih i u suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama. To će uključivati potporu sposobnosti Ukrajine za djelotvorno odvratanje agresije i obranu, uključujući dugoročno, među ostalim putem Misije Europske unije za vojnu pomoć za potporu Ukrajini (EUMAM Ukraine) i Savjetodavne misije Europske unije u Ukrajini (EUAM Ukraine). Doprinos Europske unije i država članica temeljit će se na njihovim nadležnostima i sposobnostima te će biti u skladu s međunarodnim pravom.

8. Europsko vijeće oštro osuđuje Rusiju zbog sustavnog i namjernog ciljanja ukrajinske civilne i energetske infrastrukture, a posebno infrastrukture za grijanje i električnu energiju. Pozdravlja energetske potporu te humanitarnu pomoć i pomoć u okviru civilne zaštite koje EU i njegove države članice kao i međunarodni partneri pružaju Ukrajini. Europsko vijeće poziva na ulaganje dodatnih intenzivnih napora EU-a, u koordinaciji s naporima međunarodnih partnera, kako bi se Ukrajinu poduprlo u hitnom popravku, obnovi i jačanju otpornosti njezina energetskeg sustava.
9. U skladu sa svojom odlukom iz prosinca 2025. o davanju zajma za potporu Ukrajini u iznosu od 90 milijardi EUR za 2026. i 2027. Europsko vijeće pozdravlja donošenje akata o zajmu od strane suzakonodavaca i sa zanimanjem očekuje prvu isplatu sredstava Ukrajini koja će se izvršiti do početka travnja. U tom kontekstu poziva i na pojačanu komunikaciju s trećim zemljama kako bi se pomoglo nadoknaditi manjak u iznosu od 30 milijardi EUR u ukrajinskom proračunu.
10. Europsko vijeće naglašava važnost daljnjih kontinuiranih napora za pružanje vojne potpore Ukrajini i hitno ubrzanje proizvodnje i isporuke prioritetne opreme, posebno sustava protuzračne obrane, streljiva, dronova i raketa, među ostalim kako bi se Ukrajini pomoglo da zaštiti svoju energetske i kritičnu infrastrukturu. U tom je kontekstu i dalje ključan razvoj ukrajinske obrambene industrije, među ostalim putem suradnje EU-a i Ukrajine u tom području.
11. Sva vojna potpora i sigurnosna jamstva za Ukrajinu pružat će se uz potpuno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.

12. Europska unija i dalje je odlučna dodatno povećavati pritisak na Rusiju i nastaviti sa slabljenjem ratnoga gospodarstva Rusije tako da ona zaustavi svoj brutalni agresivni rat i sudjeluje u smislenim pregovorima s ciljem postizanja mira. Europsko vijeće iščekuje brzo donošenje 20. paketa sankcija. Ponovno ističe važnost daljnjeg smanjenja prihoda Rusije od energenata i daljnjeg ograničavanja bankarskog sustava Rusije te je razmotrilo napore za suzbijanje operacija ruske flote u sjeni. Kako bi se prekinuo poslovni model ruske flote u sjeni, potreban je pristup „na razini cijele rute”, kojim će se, među ostalim, putem zajedničkog pristupa nastojati ukloniti znatni rizici koje takva plovila predstavljaju za okoliš, sigurnost i pomorsku sigurnost. U tom pogledu Europsko vijeće poziva na daljnje napore i koordinirano djelovanje država članica. Ujedno ističe važnost kontinuirane koordinacije s partnerima iz skupine G-7 i drugim partnerima sličnih stavova u pogledu sankcija, jačanja izvršenja postojećih mjera i uklanjanja manjkavosti te daljnjeg jačanja mjera za sprečavanje izbjegavanja sankcija.
13. Europsko vijeće odlučno poziva sve zemlje da odmah prekinu svaku izravnu ili neizravnu pomoć Rusiji u njezinu agresivnom ratu protiv Ukrajine, posebno pružanjem robe i komponenti s dvojnomo namjenom. Konkretno, oštro osuđuje slanje vojnih snaga DNRK-a u rat protiv Ukrajine i kontinuiranu vojnu potporu koju, među ostalim, pružaju Iran, Bjelarus i DNRK.
14. Europsko vijeće ponovno hitno poziva Rusiju i Bjelarus da odmah zajamče siguran i bezuvjetan povratak u Ukrajinu sve nezakonito deportirane i premještene ukrajinske djece i drugih civila. Ostali naponi za pružanje humanitarne pomoći i mjere za izgradnju povjerenja, posebno razmjena ratnih zarobljenika i povratak civilnih pritvorenika, moraju biti dio puta prema miru.

15. Europsko vijeće ujedno ponovno potvrđuje da je EU predan osiguravanju potpune odgovornosti za ratne zločine i druge najteže zločine počinjene u vezi s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva na kontinuirane napore u okviru Vijeća Europe za operacionalizaciju Posebnog suda za zločin agresije protiv Ukrajine i osnivanje Međunarodnog povjerenstva za zahtjeve za naknadu štete za Ukrajinu.
16. Europsko vijeće ističe potencijalnu prijetnju unutarnjoj sigurnosti EU-a koju predstavljaju bivši ruski borci koji su sudjelovali u agresiji na Ukrajinu i poziva Komisiju da Vijeću dostavi procjenu mogućih načina rješavanja tog pitanja, ne dovodeći u pitanje nadležnosti država članica u tom području.
17. Europsko vijeće tu će temu ponovno razmotriti na sljedećem sastanku.

Sastanak na vrhu država europodručja

**Bruxelles, 19. ožujka 2026.
(OR. en)**

EURO 504/26

**EUROSUMMIT 1
TSGC 4**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Sastanak na vrhu država europodručja (19. ožujka 2026.)
– izjava

Za delegacije se u prilogu nalazi izjava dogovorena na navedenom sastanku na vrhu država europodručja.

Izjava sa sastanka na vrhu država europodručja, održanog u uključivom sastavu

1. Raspravljali smo o trenutačnoj gospodarskoj i financijskoj situaciji s obzirom na nedavni razvoj događaja na Bliskom istoku. Gospodarstvo europodručja i dalje je otporno u trenutačnom globalnom kontekstu. Tržište rada i dalje podupire dohodak, a inflacija se vratila na ciljanu razinu, što je doprinijelo ponovnom povećanju kupovne moći kućanstava. Povoljni financijski uvjeti podupiru ulaganja. Istodobno, znatna nesigurnost negativno utječe na povjerenje i izgleda za rast i inflaciju, posebno s obzirom na učinak nedavnih globalnih zbivanja na cijene energije.
2. Uzimajući u obzir pismo predsjednika Euroskupine od 11. ožujka 2026., pozivamo Euroskupinu da nastavi pomno pratiti gospodarska kretanja i rizike za makrofinancijsku stabilnost. Kontinuirana djelotvorna koordinacija naših gospodarskih i fiskalnih politika ključna je za osiguravanje održivog i uključivog rasta. Pozivamo Euroskupinu da doprinese raspravama o tome kako smanjiti globalne neravnoteže.
3. I dalje smo nepokolebljivi u zajedničkoj odlučnosti da ostvarimo uniju štednje i ulaganja, koja je ključna za povećanje i produbljenje europskih tržišta kapitala te za diversifikaciju izvora financiranja za dugoročna i strateška ulaganja u Uniji. Pozdravljamo postignuti napredak, posebno u pogledu preispitivanja okvira tržišta sekuritizacije i naglašavamo važnost brzog napretka u drugim ključnim mjerama u skladu sa zaključcima Europskog vijeća.
4. Pozdravljamo rad Komisije na međunarodnoj ulozi eura. Primili smo na znanje i inicijative Europske središnje banke. Potičemo Euroskupinu da nastavi raditi na konkretnim načinima jačanja međunarodne uloge eura, među ostalim kao rezervne valute i transakcijske valute. Pozdravljamo namjeru Euroskupine da taj cilj uključi kao međusektorsku dimenziju u svoja aktualna područja rada. Redovito ćemo preispitivati napredak. Naposljetku, položaj eura na globalnoj razini ovisit će o gospodarskoj i geopolitičkoj snazi Europe, kao i o tome da EU ostane pouzdan i predvidljiv međunarodni partner u novom geopolitičkom kontekstu.

5. Pozdravljamo uspješno uvođenje eura u Bugarskoj od 1. siječnja 2026., čime se broj članica europodručja povećao na 21.
6. Pozdravljamo napredak postignut u promicanju projekta digitalnog eura i ponovno naglašavamo važnost brzog dovršetka zakonodavnog rada i ubrzavanja sljedećih pripremnih koraka. Ujedno primamo na znanje i podupiremo namjeru Euroskupine da pažljivo procijeni mogućnosti i rizike brzog razvoja digitalnih financija, među ostalim radi poboljšanja učinkovitosti, autonomije i otpornosti europskih platnih sustava.

